

Løgtingið viðger sátt- málatrætuna

Tingfundur verður aftur í kvöld

Einki bar til at fáa semju í lag millum Føroya Arbeiðarafelag og Arbeiðsgevarafelagið. Semingsmaðurin var aftur uppi í fyrripartin av vikuni; men partarnir stóðu stöðugt so langt hvør frá øðrum, at semingsmaðurin gavst. Tá heitti Føroya Arbeiðarafelag á tingið at fáa tað saman og sendi inn uppskot til lóg fyri minstuløn arbeiðaranna. Hetta uppskot ljóðar so:

»Meðaltímaløn arbeiðaranna má

ongantið koma niður um livikostnaðin eftir pristalinum dividerað við ársarbeiðstímalinum 2432, (svarar fyri henda ársfjórðing til tímaløn kr. 4,45) og minsta kvinnutímalønir verður sett til 2/3 av manntímalønini.»

Løgtingið kom so saman hósdagin 19. mai kl. 5.

Løgmaður greiddi frá stöðuni í sáttmálatrætuni, og síðani varð fundurin slitin til kl. 9 sama kvöldið. Tá tingið

Vandi fyri at studentaskúlin steðgar vegna læraratrot

Í »Dagblaðnum« fyri 13. í hesum mánaða lesa vit grein við omanfyri standandi yvirskrift. Av tí, at navn mitt er nevnt heilar tveir ferðir í hesi »Dagblaðs«grein, fari eg at lata lesarar vita, at málið um lönir studentaskúlalæraranna ikki í mong Harrans ár hevur verið til viðgerðar í nakrari tingnevnd, sum eg havi sitið í. Tá ið »Dagblaðið« kortini vil vevja meg saman við hesum málið, so er tað síður nevnliga at skøva útyvir egnar syndir og royngja sannleikan, fyri at fjala veruleikan. Tað var tann tíð, at Danir buðu seg til at hjálpa Føroyigum at seta ein studentaskúla á stovn her á landi við kostdeild, so at fátækir unglingar kundu búgva biliga, og nakrir heilt ókeypis. Tíverri vildu teir sokallaðu nátturliga menn á tingi ikki taka við danska tilboðnum, men kravdu, at eingin uttan Føroyingar skulu gjalda kostnaðin av føroyska studentaskúlanum. Fólkafløkkurin sat í føroyska landsstýrinum í samfull 8 ár. Eina má tí spyrja, hvi teir ikki lögdu doyðin á fyrri at hækka lönirnar hjá studentalærarunum, heldur enn nú at seta seg á tann hoga hestin, hesum og øllum øðrum viðvíkjandi, sum teir lógu omaná í 8 long og góð gullar og einki gjørdur við? Ja nógv er at spyrja um bæði eitt og annað, sum ikki bleiv gjørt, ella sum skeivt var gjørt av fólkafløkkstýrinum, men ikki loysir seg at fara ovviða um. Studentaskúlin er eitt so týðningarmikið mál, at best er at halda seg einans til tess. Studentaskúlin má ikki fella burtur. Vónandi verða vit Føroyingar førir fyri at bera kostnaðin, eftirsum skúlin er settur á stovn sum ein føroyskur skúli. Eg kom inn á ting á fyrsta sinni í 1936, tá var eingin studentaskúli her á landi. Allir tingmenn vita, at eg og allir javnaðarmenn altíð hava vist okkum sum vinir studentaskúlans, og vit ætla eisini í framtíðini at stuðla studentaskúlan. Eru lönirnar ovlagar, vilja vit gera alt fyri at finna inntøkur eisini til hækkan av studentaskúlalæraralønunum. Allar tær lönir, sum staturin rindar

einsamallur, vórðu hækkaðar fyri fleiri árum síðan, tær lönir, sum staturin rindar størsta partin av eru so seinri eisini hækkaðar, eftir eru so tær lönir, sum hin føroyski landskassin er einsamallur um at rinda, tær megu hækkaðar, tá ið tað visir seg, at tær eru ovlagar. Høvdu vit javnaðarmenn haft fleirtal á Føroya lögtingi, so vistu vit væl, hvar inntøkur fáast, fyrri uttan at pina fátæk fólk eftir tolli og skatti, men tíverri eru vit bert 8 javnaðarmenn á tingi. Harfyri fellur alt tyngri, men kortini vilja vit royna at gera tað, ið neyðugt er sjálvt um flest allir, ið rópa harðast bæði um eitt og annað, ið kostar nógvan pening úr landskassanum, eru harðastir mótsøðumenn okkara, tá ið tað ræður um at ganga tær inntøkulæiðir, ið minst nerva hin minna mannin.

Tað, ið »Dagblaðið« førir fram ímóti mær, er tað, at eg ikki viðdi, at tær lönir ið staturin rindar størsta partin av, skulu steðga, inntil hinar ið landskassin einsamallur rindar, koma til viðgerðar á tingi. Hartil er at siga, at einki um nakað tilíkt lá frammi á tingi. Eg má ganga út frá, at landsstýrið veit best, nær og hvussuleiðis tilíkt mál best kann fremjast, og tí má stýrið fáa stundir at hugsa um málið, inntil líkindi verða til at leggja tað fram á ting. Knút Wang, sum í nevndini tosaði um lönir úr landskassanum, segði ikki eitt orð um, hvussu stórar hesar lönir eiga at verða, og hvaðni minni visti hann tað allra minsta um, hvaðani inntøkur kundu fáast til andan av hesum lönunum. Soleiðis bera fólkafløkksmenn seg at, bæði í einum og øðrum máli á tingi, men soleiðis kunna menn við ábyrgd ikki bera seg at Undirritaði og allir sum stýja landsstýrið vita, at vit megu vísa á inntøkur samstundis, sum vit seta uppskot fram sum kosta pening úr landskassanum. Fólkafløkksmenn og aðrir andstöðumenn kunna spæla sprellunum á tingi. Men vit lata teir spælla eihamsamallur.

J. H. Danbjørg.

byrjaði aftur kl. 9 legði lögmaður Javnaðarflokksins vegna fram hetta uppskot

§ 1.

Tímalønir hjá vaksnum arbeiðarum her á landi skal ikki, tá ið sáttmáli verður gjørdur Føroya arbeiðarafelags og Føroya Arbeiðsgevarafelags imillum, verða sett lægri enn tann av Lønjavningargrunni fiskimanna til eina og hvørja tíð setta minstamánaðarløn fiskimanna fálðað við 12 og síðan deilt við einum ársarbeiðstímalati uppá 2432

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Viðmerkingar:

Lønarsømenja er millum Føroya arbeiðsgevarafelag og Føroya arbeiðarafelag.

Aftaná at samráðingar komu í botn hjá feløgnum, varð sent boð eftir semingsmanninum.

Semingsstovnurin hevur onki úrslit fingið.

Annar parturin Føroya arbeiðarafelag hevur heitt á tingið um at skera úr lønartrætuni.

Vit eru á hægstu vinnutíð. Eitt verkfall er í sliikum fori til almikið tap fyri teir stríðandi eins og fyri alt landið.

Tingið hevur treytað studningsjättan sinja til lønjavningargrunn fiskimanna við, at minstaløn fiskimanna verður sett til kr. 900,-. Tað við tí vera samsvarandi hesi tingsins stöðu i arbeiðslønarspurninginum hjá fiskimonnum at seta lægsta lønarmark fyri vaksnar arbeiðsmenn á landi at leggja ájavnt við minstuløn fiskimanna.

Tingfundur verður aftur í kvöld kl. 7.

GEVIÐ KEISARANUM DUSTIÐ

Sum lýsing aðrastaðni í blaðnum sigur frá, verður sjónleikurin »Gevið keisaranum dustið« leikaður fyri seinastu ferð í kvöld í Sjonleikarhúsinum.

M. Lamhauge hevur týtt leikin eftir Mogens Linck. Leiklistafelagið í Tórshavn førir hann fram.

Okkara heimligu sjónleikarar eru so við og við vorðnir so góðir leikarar, at tað veruliga er ein stuttleiki at siggja sjónleik í Havn. Bæði hvat viðvikur leikarunum sjálvum, leikunum og leiklutum, kullissum o. t., eru stór framstig at siggja gjønnum tey seinnu árin.

Khrushev tváar hendur sínar

Á hinum søguliga og einasta fundinum teir stóru hittust í Paris, kravdi Khrushev í hvøssu røðu síni, at Eisenhower skuldi standa fyri skúlarætti. Hann var heilt dramatiskur við hvørt. Tveir reisir rætti hann báðar hendur móti himni og segði:

»... Gud skal vera mitt vitni, at hendur minar eru reinar...«

»... Gævi eg hevði sæð tann djævulin, ið fekk Ameríkumenn at senda flogfarið inn yvir Russland...«

U-2 flúgvárin

ið var skotin niður av russiskari rakett, ber navnið Francis G. Power, føddur 17. aug. 1929 í Jenkins, Kentucky, kom í flogvápni 1950, útlærður 1952.

Hann skuldi havt sprongt flogfarið, aðrenn hann leyp út; men hetta gjørdi hann ikki. Hann hevði eisini orðrar til at drepa seg sjálfan við einari giftsproytu, um nakað var áfátt, men heldur ikki hana hevði hann brúkt.

Njósnaferðirnar. Enska blaðið »Daily Mail« skrivur: »Okkara flogfór flúgva regluliga framvið jarntjaldinum og kortleggja upp til 225 km av landokki fyri handan jarntjaldið við radar. Við hvørt flúgva tey langt eystur um jarntjaldið at njósast eftir russiskum rakett stöðum.«

900 MANS Í LAND

Sømdeneses Forbund í Danmark, sum telur 6000 limir, sigur frá, at bara eftir einum ári eru 900 mans farnir í land av donskum skipum. Teir siga seg fáa meira burtur úr at arbeiða uppi á landi.

25.9 milj. kr. til góðar

2079 donsk brúksfeløg keypti í fjør fyri 778.1 kr. frá teirra egna heilsuluvirki FDB 1958 720.6 milj. kr. Nettoyvirskot: 25.9 milj. kr.

FDB hevur nú yvir 3000 fólk í arbeiði. Hesi finga 36.7 milj. kr. í løn í fjør.

Umsetingin hjá brúksfeløgnum hækkaði í fjør við 10 pst. og var í alt 1450 milj. kr.

Hvalabátarnir

Hvalabátarnir Sirra, Terje, Heykur og Grani verða av nýggjum bodnir til upphøggingar sum teir eru, teir triggir liggja á Skálafirði og Grani á Hvalvík. Samstundis verður alt jarn og skrapp í Lopra, undantikið tó ymist eftir lista, ið er til skjals á landskrivstovuni, boðið til sølu, og herumframt ymist skrapp við Áir eftir ávising.

Hann, ið fær boðið góðkent, bindur seg til at levera ein ketil, sum landsstýrið velur, úr bátunum, og leggja ketilin á land við Áir ókeypis fyri landsstýrið.

Boð mugu vera landsstýrinum í hendi seinast 1. juni.

FØROYA LANDSSTÝRI